

Izšla je razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškanova ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obeli. Rokopise se ne vrača.

Oglasit: Enostolpna peti-
stropna K 180, osmrtnice
in zahvale po K 3—, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 250; večkrat. objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Posamezna šte. stane
— 60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 120, za pol
leto K 60 za četrt leta
K 30, za mesec K 10.
Za Nemčijo celo leto K 132,
za ostalo tujino in Ameriko
K 140. — Reklamacije za
liši so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciškanova ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Delajte, jok ne pomaga!

Od kar je bila odstopila prva Protić-Koroševa vlada, so opozicijski listi, slovenski klerikalci, narodni klub in srbski radikalci, uganili naravnost demagoško politiko. Psovali, podtikali in lagali so zlasti glede socializma pri nas na Slovenskem. In sicer tako nesramno, da napadov sploh ni bilo mogoče več zavračati, ker bi se bil vsak političar osmešil, če bi se bil opravičeval glede bedastih očitanih. Kljub temu ima »Slovenec« še vedno predrznost, da vpraša:

kje je politična morala?

Morda jo išče; toda vsi dosedanjši naši opomini, da se naj vodi politični boj bolj pošteno, so bili tudi pri klerikalcih popolnoma brezuspešni.

Ne gre nam za moralne pridige, marveč za delo, ki ga sedaj klerikalci tako zagovarjajo, dočim prej, ko so bili prvič v vladi in tudi pozneje niso hoteli ničesar slišati o vsem tem, kar bi bilo utevnilo preprečiti sedanjost in bodočo revščino, ki se vsak dan veča. Praktično pa tudi sedaj ne delajo.

Nazlaščamo pri tem, da socialna demokracija tu ne prihaja v poštev, ker ne sodeluje ne s to ne z ono stranko. Kljub temu pa lahko pove-
mo, kar se nam zdi primerno, to tem-
bolj, ker smo dali marsikatero inci-
lativo in zahtevali, da jo buržoazija,
bodiš klerikalna, liberalna ali radi-
kalna izvede, ali ni se zgodilo nič-
esar.

Zahtevali smo, ker ima politično
oblast v rokah monopol uvoza in
izvoza, odnoso velikega in malega
verzištvu, odnoso špekulacijskega
verzištvu bank, kar vse je že oško-
dovalo narodno gospodarstvo za mi-
lione in milione. Vsi ti odesuki do-
bički gredo končnonaravnost številnih
manjših konsumentov, ki žive od
svojih malih zaslužkov. Kaj so sto-
rile te stranke doslej za ureditev
trgovine in prometa? Edina njihova
zasluga je, da so uvedle anarhijo v
trgovino.

Ze pri špekulaciji z valuto se de-
lalo naravnost nečedne kupčije. Itali-
janska lira nima niti v Italiji večje
vrednosti kakor to ima pri nas krona,
zlasti ker Amerika že pričenja blo-
kirati Italijo. To kar kupiš pri nas za
krono, kupiš v Italiji za lito in vendar
zaslužilo naše banke pri zamenjavi
lire kar

po pet do šest kron!

Enako kakor trguleto banke z li-
rami, trguleto tudi z ameriškimi
dolarji, pri katerih zaslužilo

po deset do dvajset kron.

Vsa ta trgovina je v ogromno
škodo ljudstva.

Stranke, ki so danes na vladi, bo-
do trdile, da sme te stvari izvesti le
parlament. To je povsem lažov iz-
govor. Sedanja vlada je administrati-
ven organ, ki ima nalogo, da kot ge-
rent državnih poslov ukrene vse, kar
je potrebno v prid ljudstva. Zakaj
nikakor ne gre, da se dopušča par
bankam in oduhom že skoro dve
leti, da popolnoma absorbirajo na-
rodno blagostanje. Če vidi gospoda
v vladi vse to, potem le mnenja pro-
steta dolžnost, da odredi sama, kar
je potrebno, in če predstavništvo no-
če delati, naj na svojo odgovornost
odredi volitve v narodno skupščino
s tako volilno pravico, ki jo bo lahko
javno zagovarjala. Bolj pošteno bo
vsekakor, da razpiše volitve, kakor
pa da dopušča dosedanje izkorišča-
nje še za nedogledni čas.

Enako, kakor se verži z denar-
jem, se verži tudi z blagom, kar je v
prvi vrsti zakrivila že Protić-Koro-
ševa vlada, ker je uvedla svobodno
trgovino in s tem dala natelj denar-
nim mogotcem, da so smeli veržiti
s pridelki in blagom popolnoma po-
ljudno.

Nedvomno je, da tiči za vsem tem
delovanjem vlade gospodarsko-politi-
čni pomen ter da je zaradi tega klic
»Slovenec« po politični moralni le
svetoblijska krinka, za katero se
skriva popolnoma kapitalistično lice
klerikalizma.

Sodeč po dogodkih, ki se odigra-
vajo v politiki vladajočih strank, pri-
hajamo do zaključka, da je navidezna
dobrohotnost vseh meščanskih, pred-
vsem pa klerikalne stranke

gola demagogija.

Če bi to namreč ne bila demago-
gija, bi se gospoda hotela dela, bi pri-
šla s predlogi, bi sprejela dobre imi-
citative, ki smo jih že večkrat nazna-
čali tudi od naše strani. Ali vladajoče
stranke ne marajo o vsem tem, kar
delavstvo zahteva in predlaga, nič-
esar slišati, in raje dopuščajo, da se
nadaleje izkorišča ljudstvo, da kapita-
listi in kapitalistična podjetja bogate,
ljudstvo pa da vsak dan več — trpi.

Tukaj je treba dela, tukaj pomo-
či! Vladajoče stranke, ki odklanjajo
vse to, so krive vsemu.

Zato je lok o politični moralni le
krinka. Kapitalisti pač potrebujejo
časa, da narod izžemajo, zato se jim
tudi nič ne mudi.

**Pristopajte k izobraževalni
organizaciji »Svoboda«.**

Prehrana v centralni Evropi.

V premaganih deželah srednje
Evrope je prehranbena kriza vsak
dan večja. Pri nas raste dražinja, živ-
vil pa je vedno manj. Stojimo na pred-
nalušni mesci: aprilom, majem, ju-
nijem. Zlasti v Nemški Avstriji so s
prehrano velike težave. Dne 19. mar-
ca je bilo na dunajskem trgu dobiti
le 15.000 kg laške čebule, nekaj ma-
lega zelenave in 50 kg govejega me-
sa — za ves Dunaj. Sladkorja sploh
ni. Čehi so svojo produkcijo slad-
korja prodali Francozom in so z njo
v takšnih trgovskih obvezah, da ne
smemo od tam pričakovati niti enega
kilograma sladkorja. Navezani bomo
le na ameriški sladkor, ki le pa
zaradi visoke vrednosti dolarja (1
dolar 150 do 170 kron) — če ga sploh
dobimo, silno drag. Doma pridelamo
sladkorja prav malo, ker nimamo
sladkorne industrije.

Kaže se tudi pomanjkanje mesa.
Na Dunaju ga dajejo te dni po 10 de-
kagramov na enega družinskega
člana, in sicer zmrznjeno argentinsko

meso. Cene za en kilogram so 98 K
sprednji del, 102 kroni zadnji del. Me-
so za pečenje 124 K za en kilogram.
V Italiji ledo skoro samo zmrznjeno
meso iz Amerike. V Italiji je sploh
velika revščina, ker je dežela glede
prekrbe povsem odvisna od Ame-
rike. Amerika je te dni ustavila več
živilskih parnikov za Italijo, ki so bili
že v sredozemskem morju. Zato je
tudi vrednost laške lire napram do-
larju — zelo padla. V naši državi bi
se dalo še najboljši živeti od vseh ta-
kozvanih premaganih dežel, če bi se
napravil red, uvedel žitni monopol in
bi se ves uvoz in izvoz podževal. Ta-
ko pa žive dobro le banke in veletr-
govci, ljudstvo pa strada. Tu s samim
kričanjem ni mogoče nič izboljšati,
ampak zgolj s pozitivnim delom. Ves
dosedanj potek razvoja le pokazal,
da naša buržoazija ni zmožna napra-
viti reda, če tudi bi hotela. Poleg te-
ga pa tudi nima dobre volje: zlasti
sedanja klerikalna vlada pospešuje
dražnjo in zmešnjava v prehrani.

Dr. France Goriš:

Formalizem v našem pravosodstvu.

Ministrstvo pravde je obklicilo
naredbo z dne 12. februarja 1920, št.
133 o olajšavah v sodnem postop-
anju (glej Uradni list z dne 5. marca
1920). V tehničnem oziru naj povem,
da boš razumel naredbo le tedaj, ako
prebereš starejšo naredbo poverle-
nitva za pravosodstvo z dne 3. sep-
tembra 1919, št. 639, na lurskiškiško
normo, zakon o opominjalnem po-
stopanju, civilnopravni red in zakon
o obrtnih sodiščih. Povsod ti je treba
včleniti ukomale nadomeščeni be-
sed, šele potem boš razumel nare-
dbo. Ukazi niso samo za sodnike in
odvetnike, ampak za vse grajane so,
ki znajo misliti. Akademski izobra-
žen neumnik me le srsče pomo-
tril iznad očal, ko sem ga vprašal,
ali ve, »kaj hoče«.

V obče je treba priznati, da so
določbe nove navedbe nuje in pri-
merne, dasi le nekoliko pomisekov,
ki se mi zde zelo tehtni. Vendar pa
se nisem nameril govoriti o meritor-
ni vsebini. Treba je bilo meje stvar-
ne pristojnosti sodnih postopanih pri-
lagoditi valutarnim razmeram, da
nam ne bodo senati sodili o vseh
krojaških izdelkih in o vsakem pra-
siču. Pogoltna plačilna povelja se
smelo odsele izdati v stvarih do
2000 K, v okrajnosodnem postopanju
se sme tožiti do zneska 2000 K, v
malotnem postopanju do 500 K itd.
So torej reči, ki bi jih morala ustav-

na država uzakonjevati z zakoni, ne
z naredbami.

Gospod minister pravde je na-
redbo opremil z veljavnostjo, dokler
trajalo izredne razmere, ki jih je po-
vzročila vojna. In le naredbo posta-
vil na pooblastilni zakon z dne 24.
julija 1917, št. 307 drž. zak. Ta prika-
že je tako zalemljiva, da lo je vred-
no nekoliko premotriti. Zakaj koris-
no, pametno in navadno le ter raz-
pršule dvome nezakonitosti že v pr-
vih pogankih, kadar se naredboda-
vec pozove na zakon, češ, zakon le
»podstava« naredbi. Ogledmo si to
podstavo, ki se glasi (ommissis omni-
tendis):

»Zakon z dne 24. julija 1917, s ka-
terim se vlada pooblašča novodom
izrednih razmer, ki jih je povzročilo
volno stanje, ukreniti odredbe na go-
spodarskem polju. S pritrditvijo obeh
zbornic državnega zbora zaukazu-
lem tako: § 1. Vlada se pooblašča v
čas, dokler trajalo izredne razmere,
ki jih je povzročila vojna, z ukazom
ukreniti potrebne odredbe za pospe-
ševanje in obnavljanje gospodarske-
ga življenja, za odvracanje gospo-
darskih škod in za preskrbovanje
prehivalstva z živili in drugimi po-
trebnimi rečmi. Da sodelujejo v iz-
vrševanju naredb, ukrenjenih na po-
stavi tega zakona, se morelo prevze-
ti tudi občine. § 2. V ukazih, ki se iz-
dajo, se lahko določijo za prestopke

denarne kazni do 20.000 K, zaporne
kazni do 6 mesecev, zapad reči, ka-
terih se tiče kaznivno dejanje, in iz-
guba obrtnih pravic, in sicer tudi ta-
ko, da se morelo naložiti te kazni
druga poleg druge. Kaznovanje gre
političnim oblastvom. § 3. Ukaze, iz-
dane na podstavi tega zakona, je
predložiti državnemu zboru, ako le
zbran, naikasnije konec vsakega
koledarskega četrtletja sicer pa ka-
dar se zbere. Reichenau 24. dne ju-
lija 1917. Karol s. r. Seidler s. r. Hö-
fer s. r. Toggenburg s. r. Cwiklinski
s. r. Mataja s. r. Bauhaus s. r. Schau-
er s. r. Homann s. r. Ertl s. r. Wim-
mer s. r. Czapp s. r. Twardowski s. r.

Iz tega zakona torej izvira na-
redbodavna moč ministrstva pravde
v državi Srbov, Hrvatov in Sloven-
cev. Po njem je dobil g. K. L. Timoti-
levič oblast za naredbo o olajšavah
v sodnem postopanju. Država, za
katero je zakon prvotno veljal, je
bila Avstrija, tista država, o kateri
piše zgodovina, da je poltruno leto
kasneje dismembrirana izginila s po-
vršja kontinenta. Caesar, senatus
et senatusconsultum de mandatu, vse
le minilo. Izginil je pooblastitelj, iz-
ginil pooblaščenec, izginilo je poobla-
stilo. Da napraviš most, moraš iti
nač daleč nazaj v dobo, ko je Hugo
Grotius učil: civitas immortalis est
(država je nesmrtna), in še potem
moraš reku vdihniti smisel, ki ga
nima, da prideš do zaključka — pero
se mi je zadrlo —: Avstrija je še. No
recimo, da je Avstrija še, ali pa je
pooblastilni zakon tudi še, na poobla-
ščenec tudi? Prvo vprašanje odbi-
leš z zofizmom, da še zmerom ve-
liato vsi prejšnji zakoni (no prvi na-
redbi poverležitva). A drugo vpra-
šanje? Dosedaj ti ni bilo treba izpra-
ševati, kdo se je podpisal za poobla-
ščeno, a odsihmal previdno vprašaj,
ni li podpisal minister pravde.

Ne morem si kaj, da ne bi zaradi
reputacije jugoslovanskih pravnikov
izrekel zahtevo (verjeme mi, da go-
vor z menoj tudi drugi pravniki),
da bodi pričujoča naredba zadnja te
sorte. Naj botei nesmiselnosti konec!
Stvar je zelo preprosta. Ker za-
konodavna korporacija ni potentna,
pravosodno ministrstvo ne more za-
konov čarati. Vse eno je in gole be-
sedes so, ali smatra minister pravde
položaj za revolucijsko stanje ali sa-
mo za šadil, ki le temu staniu sli-
čen. Poglavitno je, ali se on tvega
naredbe ali ne. Prav nič dvomov ni,
da se le je tvegal, ker si le bil svest,
da le stvar niuina in da je odložiti ne
sine. Vedel je pri tem, da je odgo-
vornost lahka in skoraj nepomemb-
na, kadar se nakanjeni ukaz sklada
z ljudsko voljo, da pa bo odgovor
bridek, kadar se narod ukazu upre.
V našem primeru ukaz narodu ni na-
vzkriž. To je kar gotovo.

dr. Tavčarjem veliko dilametralno
nasprotje, ki vodi vsakega od nahu le
še holi v nasprotno smer.

Kakor sem laz razumel njegovo
obliubo, in ako bi jo res hotel izno-
niti dr. Tavčar v tem smislu, potem
bi se moral pač lotiti kakega mar-
kantskega dela Cankarjevega, mo-
rebiti tistega monumentalno izklesa-
nega hlapca Jernela, ali pa tudi tiste
psihološko globoke, umetniško divne
povesti idealista Martina Kačurja.
Križa na gori. Na klancu. Podob iz
sani i. dr. Seveda, tu ne bo nalti kaj
peg. Nikar na tiste novelice, katere
sploh ni nikdo do sedaj kritiziral ta-
ko, kakor dr. Tavčar. Niti Niko Bar-
tulovič, ki se je gotovo detalirano
poglablil v posamezna dela našega
Cankarja tega delca ne omenia. In
tudi slovenska kritika ga ob priliki
izdaje »Kranjske kobile«, v kateri
je bil ta podlistek ponatisnjen, ni
omentala. Niti je pač na tej »Kranjo-
vi kobilu« zanimalo vse kaj drugega,
pomembnejšega, kakor ta, sama na
sebi malenkostna, a kljub temu tudi
prav lepa umetniška novelica.

Da pa dr. Tavčar nekako gene-
ralizira, češ da kaže ta novelica

LISTEK.

Dr. Jos. C. Oblak:

Literarni razgovori.

(»Na otoku« in — »Moje življenje«.
Cankar in dr. Tavčar.)

Zadnjikrat me je dr. Tavčar
vlučno povabil, da se bova kedaj
mirno razgovarjala o zakonih lepote,
in če hočem tudi o posameznih delih
našega Ivana Cankarja. In te obli-
be našega čislanskega slovstvenika dr.
Tavčarja sem bil vesel, in še posebej
njegovega prilaznega in častnega
povabila. Kako sem zašel v to lite-
rarno debato, le znano. Pač nikdo
mi ne more očitati, da se tudi laz »v
trop, ki se poti in trudi, vrniti želim«.

Nekam čudno me pa dirne, ko se
je lotil dr. Tavčar baie izpolniti
svojo obliubo, Cankarjeve črvice
»Na otoku«. Postavil je na čelo svo-
lega premišljevanja neki članek iz
»Napreda«, v katerem je nekdo dejal,
da danes ni nič lažjega, nego pisati
o umetnosti, — da pa ta njegov
sklen še ni radi tega utemeljen, ker

danes pri nas res že vsak o umetno-
sti piše in pisari. — Ako le hotel s
tem tega ali onega udariti in morda
tudi mene, bi bilo to pač napačno
stališče, ker bi se to delalo toliko,
kakor če bi se postavil gledališki
ravnatelj ali pa tudi dramatik na sta-
lišče, da nima gledališko občinstvo
nobene besede, in ravno tako ne
gleda pisateljev čitaloče občinstvo.
S tem pa ne mislim tiste nerazsode-
ne za umetniško pojmovanje nevzgo-
lene, oziroma negodne in tudi nespo-
sobne mase, kateri odrekam pa že
prav vsako besedo, posebno pa še
gleda visoko stoječega Cankarja.
Zadnjič le z nekakim zadoščenjem
konstatiral spoštovani moj nasprot-
nik, da sem čisto odkrito priznal, da
Cankar ni tako prodril v maso, »ka-
kor bi to radi videli njegovi častilci«.
To pa prav ničesar ne izdremeni na
umetniški kvaliteti in višini našega
Cankarja; saj vemo kako je s tisto
maso in tisto popularnostjo. A pro-
pos! Včeraj in zadnjič je na primer
na koncertu triumfalni nekdo pad —
našim Lajovicem, — pri masi nam-
reč: — nekoč so venčali »Kranjsko
kobilu« vzprijeli Cankarjevih dram:

in oni dan je pri nekem društvu. —
si licet parva componere magnis. —
zmagal tako-le Stanič nad leposlov-
cem, prirodozlovcem ter enem naj-
razboritejših slovenskih planincev —
Francom Erjavcem. . . Na to nič ne
dam. Zato prošim, da se me ne ume-
krivo, ako reklamiram besedo pri
umetnosti za tisti del kritičkega ob-
činstva, ki mu lo dajo višja inteligen-
ca in vzgojeni ali boli ali mani priro-
leni čut za umetnost. . . Temu delu
občinstva menda tudi velečislani go-
spod nasprotnik ne odreka pravice
govoriti in pisati o umetnosti. . .
Tudi bi ne bilo to v soglasju z ojim
vabilom. Rad pa že v naprej pri-
znam, da se lahko motim in tolna-
čim dr. Tavčarja vnos napačno, kar
le pa končno postranska stvar. Naj
me smatra za enega izmed onega
dela, ki si usota odgovarjati in go-
varjati temu, kar se mu ne vidi
prav. . .

Moja malenkost je ob tisti spo-
minski priliki omenjala naimarkant-
nejša in — least not least — najkras-
nejša dela našega Cankarja, ter dal
primerne izraza veličini teh del Dr.
Tavčar pa me je zavrnil, da je moja

hvala pretirana, ter konečno obliubil,
da bo dokazal pretiranost te hvale,
zahtevaloč svobodno kritiko posa-
meznih Cankarjevih del, in laz sem
to njegovo obliubo z veseljem po-
pozdravil. . .

Pa si izbere sedaj g. dr. Tavčar
čisto kratko novelico, obsegajočo
nekaj nad deset strani, ter hoče na
podlagi te novelice dokazati, da ni-
mam prav. Pokazati hoče, da je Can-
kar eden izmed tistih modernih pro-
sektorjev človeških duš, ki skušajo
»secirati« nekaj, kar je le karikatura
človeške duše.

Dr. Tavčar misli, oziroma le pre-
pričan, da je s svojo kritiko o tem
»Otoku« svojo obliubo izpolnil. —
Potem sem pač laz to obliubo krivo
umel in tolnačil. — In moje veselje
je bilo prezgodnje. Na ta način g.
dr. Tavčar ne bo dokazal ničesar in
midva ne bova prišla na ta način
nikdar skupaj. Dočim išče moja ma-
lenkost v najlepših in največjih delih
Cankarjevih njegovo do sedaj še od
nikogar doseženo veličino, imani o
dr. Tavčarju utis, da hoče iskati v
malih novelicah — Cankarjeve
pege, V tem pač leži med menoj in

Podstava naših navedb je trila in za nič. Avstrijski pooblastilni zakon ne pomenja nam prav nič več nego lex Junia Norbana ali codex Theodosianus. Kakršno je besedilo sedanje navedbe, takšno bi mogel naredbo naš minister predložiti kvečjemu na — Dunaj, ako bi se nakani, poiskati si absolutorij. Zato je gotovo, da se ni nakani, predložiti lo narodnemu predstavništvu do 31. marca 1920. Če pa se le odločil, ignorirati § 3. zakon, v katerem je našel »pooblastilo«, onda je pragmatično prekršil mandat, ker je uveljavil naredbo za čas, dokler traja izredne razmere, ki jih je povzročila volna. Greh rodi greh. Ako bi bil šel ravno pot, bi bil varno izrekel, da velja naredba do tlej, dokler le ne vzame naša zakonodavna zbornica v pretres.

Za to dobo naš prihodnje navedbe iz lastne moči, ne »na podstavi avstrijskega pooblastilnega zakona«. To bo koristno. Zanj in za državo.

RADIČ ARETIRAN.

LDU, Zagreb, 23. (Službeno.) Po nalogu kr. državnega pravdnictva v Zagrebu je bil včeraj aretiran Stjepan Radič, ker je na podlagi službene priloge redarstvene oblasti osumljen, da le izvrši zločin proti domovini. Pregrešil se je proti § 166. točka 1 kazenskega zakonika. Radiča so odvedli v zapore kr. sodišča.

Kraljevina Ogrska.

LDU, Budimpešta, 21. (ČTU.) Ogrski dopisni urad poroča: Uradni list objavila vladna naredba, kjer se opozarja, da določa zakon o vzpostavitvi ustave in o začasnih ureditvah izvrševanja najvišje državne oblasti, da je s 13. novembrom 1918. prenehala izvrševanje kraljevske oblasti vendar pa da se ni izpremenila tisočletna državna oblika Madžarske. Kraljevsko dostojanstvo in kraljevska oblast nista odpravljena kot pravni ustanovi. Nasprotno. Ker so v omenjenem zakonu razveljavljene ustavi nasprotujoče revolucionarne odredbe, ki nameravajo spremembo državne oblike in odstranitev kraljevske oblasti, da ostane kraljevstvo tudi po revolucionarnih dogodkih pravno nedotaknjeno. Dokler torej zakonodajna ne odredi drugače, ostane kraljevstvo kot ogrska zakonita državna oblika. Temu primerno morajo oblastva, uradi in ustanove ogrskega kraljevstva v svojem označevanju navajati kot atribut »kraljevo ogrske«. Nad grbom madžarske države mora biti kot simbol madžarske državne vrhovne oblasti tudi za naprej podoba stefanske krone.

ARETACIJA.

LDU, Praga, 22. (ČTU.) Glavni tajnik nemške narodno-socialistične stranke Krebs je bil aretiran. Zgrešil je, kakor poroča policijsko poročilo, manipulacije s ponarejenimi bankovci, ki menda izvirajo od društva »Hilfsverein für die Südenländer« na Dunaju. Policijsko poročilo omenja tudi, da so bili zapleteni le-taki z veleizdajalsko vsebino. V stvar so zapleteni še drugi člani imenovane stranke.

POLOŽAJ V NEMČIJ.

LDU, Monakovo, 22. (DunkU.) Danes se je v vseh obratih zopet pričelo delo. Tudi železniški promet je vzpostavljen. Samo vlaki v Severno Bavarsko in v Berlin niso odšli.

LDU, Magdeburg, 22. (DunkU. — Wolff.) Danes jutrat se je zopet pričelo delo.

LDU, Hamburg, 22. (DunkU.) Delavci v ladjedelnicah so skoraj v popolnem obsegu zopet pričeli delati.

LDU, Kiel, 22. (DunkU.) V važnih obratih se je zopet pričelo delo.

LDU, Berlin, 23. (DunkU. — Wolff.) Državni predsednik je odredil da se preka sodišča takoj ukinejo.

Noske podal ostavko.

LDU, Berlin, 22. (DunkU. — Wolff.) Državni predsednik je sprejel ostavko brambnega ministra Noskeja.

Gibanje spartakistov.

LDU, London, 23. (DunkU. — Brezlično.) Angleška poročila iz sedenega ozemlja javljajo, da so mesta Essen, Daisdorf in Elberfeld v rokah spartakistov. V Essenu je anarhija. Potrebne bi bile močne čete, da se vzpostavi red. Zavezniki vlade se tržno posvetujejo, kaj le treba ukreniti, da se vzpostavi zakonitost.

LDU, Koburg, 23. (DunkU.) O bilih v Gotli, ki le popolnoma odrezana od sveta, poroča povelništvo tukajšnje državne brambe, da so imele čete državne brambe v Gotli dosedaj 10 mrtvih, 34 ranjenih in 9 pogrešanih. Izgube pri delavcih na da znašajo nad 1000 mož.

LDU, Essen, 22. (DunkU.) Izvršilni odbor poroča, da je vse industrijsko ozemlje v rokah revolucionarnih delavcev. Rdeča armada, ki šteje najmanj 50 do 60.000 mož, prodira zmagovito proti reki Vezli, kjer so se zakopale zadnje čete državne brambe.

Konferenca ministrskih predsednikov.

LDU, Pariz, 22. (DunkU. — Brezlično.) Po rimskih poročilih se bo konferenca ministrskih predsednikov sestala dne 21. aprila v San Remu. Zasedanje sveta zveze narodov pa se bo pričelo dne 25. aprila v Rimu.

Izpremembe v angleškem ministrstvu.

LDU, London, 22. (DunkU. — Brezlično.) Uradno se javljajo nastopne izpremembe v ministrstvih: Finančni tajnik admiraltete Mac Namara je bil imenovan za delovnega ministra namesto sira Roberta Barmesa, ki le bil določen kot naslednik sira Auklanda Geddesa za predsednika trgovskega urada. Sir Aukland Geddes je bil imenovan za poslanika v Washingtonu. Vsled teh imenovanj so štiri sedeži v parlamentu prazni.

AMERIKA SKLENE SEPARATNI MIR Z NEMČIJO IN AVSTRIJO.

LDU, Pariz, 22. (DunkU.) Exchange Telegraph Company javlja iz Washingtona, da bo Wilson nemudoma pričel pogajanja glede sklepa separatnega mira z Nemčijo in Avstrijo. Po drugi brzotlački je verjetno, da se bo senat protivil temu namenu predsednika.

Prodiranje rdeče armade.

LDU, Moskva, 22. (DunkU. — Brezlično.) Po poročilih z vzhodne fronte so bolševiki dne 10. februarja zasedli Saborov.

LDU, Moskva, 22. (DunkU. — Brezlično.) Z vzhodne fronte se javlja, da le izpraznjen vzhodne Sibirije po japonskih četah na podlagi sporazuma med Japonsko in Zedinjenimi državami gotova stvar.

PROTEST STROKOVNE INTERNACIONALE PROTI BELEMU TERORJU.

»Humanite« poroča, da le pisarna mednarodne sindikalistične zveze

na svojem zasedanju 5. in 6. f. m. sklenila, izdati na vse organizirane delavce vseh dežel oplic, v kojem se bo opozarjalo na preganjanja, ki jih trpi ogrsko delavstvo vsled belega terorja. Očile povdarja, da tisoče ljudi, ki niso drugega zakrivil, kakor da pripadajo delavskim organizacijam, morajo v zaporih in koncentracijskih taborih pretrpeti grozne muke. Pisarna protestira v imenu človečanstva in zahteva od antantnih vlad, da prisilijo madžarsko vlado k spoštovanju pravice. Pisarna mednarodne sindikalistične zveze je naznanila svoje zahteve madžarski vladi kakor tudi vladam antantnih držav. Če se bo hotelo preganjanja nadaljevati, bo razglašen popoln bojkot Madžarske. Pisarna pozivlja vse centrale, vse zveze in organizacije, posebno vse transportne delavce, ko železnice, pošte in brzotlačne nastavnice naj bodo pripravljene, da bodo, če treba, sledili daniemu znamenju mednarodne pisarne in prenehali z vsakim delom, ki služi direktno ali indirektno interesom sedanje madžarske vlade.

Novice.

— Prislino odstranjenje stanovanj iz Zagreba. Vsled obupne stanovanjske krize v Zagrebu, ki le vedno hula, je izdal ban naredbo, po kateri morajo vse osebe, ki so se po 1. avgustu 1914. leta naselile v področju mesta Zagreba, a nimajo nobenega zveznega vzroka za bivanje v Zagrebu, v najkrajšem času zapustiti mesto.

— Detomor. Na Zgornjem Blatu pri Šmarju so aretirali orožniki Rožalfo D., ker le v škafu vodil vtopila svojega novorojenega nezakonskega fantka iz strahu, da jo spode iz hiše, če dete nekože.

— Požar. V noči dne 20. t. m. je divjal požar v vasi Naklo, župnije Leskovec, na krškem polju pri posestnikih Kuntaričih. Leksetu in Venetu. Oteži so mogli hišo in hleve Kuntariču in kozolec Venetu, drugo le zgorelo vse. Škoda je ogromna. Požar je nastal na doslej še nepolarn način pod Kuntaričevim kozolcem.

— Vlom v Trzinu. V noči 20. t. m. so vlomili pri Andreju Keclju v Trzinu neznani zločinci v nezaklenjeno podstrešno sobo. Pien, katerega so napravili, le zelo velik: vrednost ukradenega blaga se cenil na 10.970 kron.

— Ronarski umor. Do zdaj še neznani zločinci so dne 17. t. m. napadli in ubili na Pokorišču pri Cerklju posestnika in gostilničarja v Begunjah Jakoba Knava in mu oropali približno 30.000 kron.

— »Novi Život« bo naslov novega begrskega časopisa, ki ga bo izdal bivši znani finančni minister dr. Mončilo Ninčič.

— Pridobivanje zlata v Čehoslovaki. Na pomlad pošlje rudniško ministrstvo Čehoslovaške geološko komisijo, ki bo preiskala vse kralje republike, kjer so nekda kopali zlato. Listi opozarjajo vladne kroge, da so konali nekda zlato tudi v jugozahodni Moravski. Tako n. pr. v Jemnici na reki Želetavci in v Gsatoru ob potoku Brtnici.

— Umri le v Stavangeru vrhovni zdravnik Cappelen na posledicah zastrupljenja krvi, katero le zadobil pri neki operaciji. Cappelen le bil znan kot prvi kirurg Norveške, vendar se le njegov sloves razširil tudi po drugih državah sveta. Bil le specialista za sleno črevo. O operaciji

tega le napisal tudi znameniti spis. On le bil prvi, ki le na Norveškem izpeljal operacijo slepega črevesa.

— Kinematograf in Röntgenov aparat. Dva francoska zdravnika, dr. Lormond in dr. Coman, sta sestavila pripravo, neko kombinacijo kinematografa in Röntgenovega aparata, ki omogoča projekiranje gibanja notranjih organov človeškega telesa na film. Strokovnjaki si mnogo obetajo od te priprave za zdravniško vedo.

— Japonci kuhajo pivo. Tega pogubnega dela so se navadili v zadnjih letih od Evropejcev. Silno konkurenco so začeli delati Avstralci in Sibirci. Pokupili so v obeh deželah velike množine hmelja in ječmena, in ker le delavna moč pri Japoncih ceno, spravljajo svoje izdelke prav lahko v svet. Ne le to, da so izrinili avstrijsko pivo, katero so uvažali prele na daljni vzhod, iz Japonske, ampak sedaj silijo celo japonsko pivo v Avstralijo. Ni več daleč dan, ko bodo obvladali Japonci s svojim novim izdelkom vso Azijo, Avstralijo in Ameriko.

Dnevne vesti.

»Večerni list« in »Slovenec« o sodr. Koraču.

Tako lepo obrača ta gospoda svoje poštene oči proti nebu, da bi človek kmalu veroval, da le sama sveta poštenost in resnica. Ne laželo, ne besede ne bomo rabili, ki jih sicer opusujemo, toda neresnico pa pisalo kar na debelo. Pravilo, da le Korač milijonar, ki ima tri hiše in silno mnogo delnic raznih akcijskih družb. Kako so to pogruntali o Koraču, ne vemo, ko se o škofu, Poljaku, Remcu in drugih, ki jih imajo pred nosom, ne moremo izgovarjati, koliko milijonov si le kateri od teh nabrali. Ali ni to čudno? Kako pa le pravzaprav s Koračevimi milijoni? Korač le bil več let zaprt zaradi socializma in le v zaporu ohromel. Šidski kmetje so mu zgradili hišico, v kateri le stanoval nekaj časa. Med vojno le otvoril s tovarštem v Zagrebu čevlarsko delavnico in trgovino. Prodal le trgovino v Zagrebu in hišo v Šidu ter se naselil, ker ne more hoditi, v Belgradu in tam kupil malo hišo z dvema sobama. Živi skromno. Taka le zaževa, o kateri so ljubljanski klerikalni listi že večkrat — pardon — lagali. Ali le to tista politična morala, o kateri tako radi pisarite in govorite? Da, da, moralo iskati tam, kjer le ni, to bi bilo neumno.

Namenoma laže.

Kdo? »Slovenec« v svoji nedeljski številki, ko piše, da od kompenzacijskega blaga, ki ga le dobila »Nakupovalna zadruga«, niso klerikalni člani »Nakupovalne« prav nič prejeli. Res pa le, da so dobila Prvo del. konsumno društvo in druga klerikalna konsumna društva, ki so včlanjena pri »Nakupovalni«, kolikor so le hotela. Mi se le čudimo potrpežljivosti vodstva »Nakupovalne«, da že ne izbacne teh lažnikov iz svoje srede.

»Splošno kreditno društvo v Ljubljani« naznanja, da se vrši občni zbor isteza v torek, dne 6. aprila t. l. ob 18. uri popoldne in ne v nedeljo, dne 28. marca, kakor le bilo že pomotoma oblašeno.

Velike zaloge sladkorja. Delavske žene si morajo z vsemi težavami izvoljavati nekaj dek sladkorja, paziti morajo na vsak trenutek, da jim bade dekica sladkorja. Tam na

veliki Bleiweisovi cesti v neposredni bližini vladne palače pa živi gospod, ki ima znatne zaloge sladkorja. Zatrjuje, da ga rabi za »farmaceute«, premika pa sladkor tja proti Gorenjski. Ima vse dokumente v rodu, toda nam ne gre v glavo, na kakšen »koruptni in protekcijski način« si le zamogel ta gospod pritrniti tako zalogo. Ima ga okoli 400 kg. Res z bengalično lučjo bode treba posvetiti v to — zalogo — zalogol.

Vojna trgovina v Gosposki ulici se je v sredo 24. marca preselila. Od petka naprej posluje vojna trgovina na Poljanski cesti št. 15 (Kranjčeva hiša).

Izpremembe v voznem redu na progah lužne železnice od 1. aprila. Od 1. aprila t. l. vozi na progi Grabstajn-Maribor, glavni kolodvor, mesto dosedanega vlaka št. 416 vlak št. 416 a, ki odhaja iz Grabstajna ob 4.40, iz Dravograda ob 6.22 in prihaja v Maribor ob 8. ter ima tako zvezo z vlakom št. 35b/205, ki vozi proti Ptui in Kotoribi. — Nadalje vozi od 1. aprila dalje na progi Maribor-Pragersko-Čakovec vlak št. 229/207, ki odhaja iz Maribora ob 18.55 iz Pragerskega ob 20.30 in prihaja v Čakovcu ob 22.33. V nasprotni smeri vozi iz Čakovca vlak št. 250 do Ptui in iz Ptui vlak št. 224 do Maribora. Vlak št. 250 odhaja iz Čakovca ob 3.45, vlak št. 224 pa iz Ptui ob 5.43 ter prihaja v Maribor ob 6.59. — Na progi Maribor-Grabstajn vozi mešani vlak št. 447 do Dravograda in vlak št. 497 do Dravograda do Grabstajna, in sicer odhaja vlak št. 447 iz Maribora. Koroški kolodvor, ob 5.52 in prihaja v Dravograd ob 7.51. Iz Dravograda odhaja vlak št. 497 ob 9.13 in prihaja v Grabstajn ob 14.24. Ta vlak ima tedaj zvezo v Dravogradu z osebnim vlakom št. 1813 proti Velenju in Celju. V nasprotni smeri vozi mešani vlak št. 472, ki odhaja iz Grabstajna ob 7.52 in prihaja v Dravograd ob 10.40, iz Dravograda vozi vlak št. 493, ki odhaja ob 15.01 in prihaja v Maribor. Koroški kolodvor, ob 17.13.

Umri le v Ljubljani v »Leonid« okrajni glavar Schitnik. Zapušča številno družino.

Trgovski pogovor pri »Slovenec«. Pred par dnevi sem slučajno zašel na »borzo« na čašo piva, ter nehoti slišal pogovor dveh možakarjev, ki sta po daljšem pomenkovanju prišla do zaključka, da bosta odšli prodajala vse samo v dinarih, in sicer, kar le veljalo sedaj krono, bo veljalo odšel dinar. Dali sta se tudi lezila na veržnike, ki so bili pred kratkim kaznovani in izražala mnenje, da pač človek najbolje izhaja s pošteno in solidno trgovino. Čudna logika, kaj? Prodaja al pari le že tudi poštena in solidna trgovina.

Zaganje mesto tobaka. Ivo Velkovar, posestnik sin, lunaški vozi mlmo Koslerjevega gradu Obraz mu žari veselja. Vestno in čuteče oko orožnika ga ustavi. Začno preiskovati. Pod voznim sedežem se zablišči napis »Fini Turški Tobak. Cena 4 K 50 vin.« Lepi zaviti. Orožnik Ti mu jih zapleni. Pogleda. Kaj? Ves začuden ugotovi orožnik — Tič, da le v tobaknih zavitkih mesto finega turškega tobaka — druga vsebina — »žaganje«. Ivo Velkovar pa izpove, da le nameraval tobak poslati Italijanom in da ga le kupil od nekega elegantnega mladeniča za — 400 K. Sedaj iščelega mladeniča! Mogoče pa le Ivo potegnil orožnike?

Obsojena mlekarica. Mlekarica Terezita Florjancič iz Draveti le bila obsojena na 500 K globe in en teden zaporu, ker le prodajala mleko po

»vse vrline in nevrline Cankarjeve«, le po mojem mnenju le nekoliko, recimo, riskirano že radi teza, ker le od časa, kar le zagledalo tisto delce beli dan, pretreko več kot 10 let. V tej dobi pa le dosegel Cankar višino, ki lo imenujemo Grafenauer, Bartulovič in drugi — »evropsko«. A propo! »Njegov«, dr. Tavčarjev Finžgar le zadnjič tudi nekaj podobnega trdil o Izidorju Cankarju. Dr. Tavčar me le krivo umel, ko tako mimogrede omenja, češ da sem se jaz »skliceval« na Finžgarja. — Narobe! Kar se tiče tiste mlade hvalisave kritike »literarnih fig.« — da se poslužem dr. Tavčarjevega izraza, — mu dam popolnoma prav. Berem pa o istem delu kritiko v »Ljublanskem Zvonu«, ki le precej podobna oni v »Dom in Svetu« — s to razliko, da se le tu dosti mlajši kritik suvereno obregnil ob Haackla, — imenujoč ga — »prostaškega pseudo-filozofa«... Menda ni hotel s tem zadeti tudi onega velikega prirodoslovca...

Pa to le postranska stvar in ni, da bi se lovila za besede.

Samo nekaj bi še hotel omeniti, prej ko preidem v detalle, videč, da dr. Tavčarja pri kritiki dirne ta ali vna beseda. Čisto prav ima, da odklanja naravnost škodljivo hvalisarstvo v recenzijah, kjer niso na mestu, (proč s tisto primero s Faustom!) — a ne morem se strinjati s tem, da odklanja prav vsako primere naše literature s svetovno. Imam namreč utis — morda se tudi motim, — da dr. Tavčar slovenskega pisatelja sploh ne smatra zmožnega producirati kat enakovrednega tulerodnim umetnikom, ustvariti recimo kat »evropskega«, — ravnotako tudi ne Cankarja, da ne govorim o Prešernu. To stališče le napačno, — da posledica predsodka proti lastni kulturi in narodu — in le ravno tako nezdruvo in škodljivo po načelih psihologa in filozofa, ki sem ga svoj čas že omenjal. Saj tako stališče ne pomenja drugega kakor drugi ekstrem, v katerega preveč temperamenten človek tako lahko zaide, posebno v polemikah: pomenja ravno tako pretiranost kakor tista hvalisava kritika, ki hvali vsako na trg vrženo figo. Zakaj ne bi mogel sin malega, inte-

lizentnega naroda, ki le dal že toliko korifej na znanstvenem polju, — enkrat tudi na polju umetnosti, beletristike — ustvariti nekaj, kar mu daje mesta na svetovnem torišču? Saj le znano, da si inteligenca malih kulturnih narodov pridobi povprečno primeroma dosti širšega obzora, bistroumnosti že vsled primerljania, učenja in tudi znanja več lezikov že v prvi mladosti, poleg naravne inteligence in srčne izobrazbe — vso podlago, ki lo potrebuje za svoj razvoj tudi — resnični umetnik in genij. Zato se mi čudno in nerazumljivo vidi, da piše v tem smislu dr. Tavčar tudi tedaj, kadar gre za primerno oceno in primerjanje našega največjega pisatelja, ki ga le dozdaj rodila slovenska mati. Zakaj nai bi ne imela Grafenauer in Bartulovič prav, ako ga postavljata na evropsko višino? Zakaj nai ne bi bile besede Bartuloviča, ki pravi: »Da le Cankar živeo v Angleski mesto v Sloveniji, blo bi doživel Byronov nastop: — več drugom svojom knigom bio bi postao slavan. Prvom ne.«

(Dalje prih.)

Oil Blas:

Berlinerschmarn.

Dajte dogodljajem atribut politični, pa imate godljo. Konkreten dokaz le opereta, ki lo dala pruski lunkerkil pretekli teden v Berlinu. Danes, ko lim le odzvonilo, nam ne preostaja drugega, nego ugotoviti, da so bili improvizatorji sijajni diletanti. Dosegli so edino to, da se vrata, ki so jih tako nepremišljeno odprli ne dalo več zlahka zapreti, zakaj komunisti in drugi ekstremni levičarji so vtaknili palico v špranjo in vse kaže, da pritiskalo s podvoljenimi močmi. In zgodilo se le čudo, da so bili reakcionarni kolovodje predstraža — komunistov. Namreč:

V pondeljek kalli le izvedela naša javnost, da v Berlinu straži Generalni poljedelski ravnatelj Kapp (predloge kakor »von« in temu podobno bom pri imenih izpuščal, ker se pri inscenatorjih le baze razumejo po sebi) le oznanil, da le prevzel vlado, potem ko le Ebert odklonil njegov ultimatum in ga s tem prisilil, da so vkrakale Lüttwitzove čete v Berlin in

zasedle mesto v imenu vlade, »prave, prostosti in dela«. Tableau!

No pogledimo!

Ebertovi vladi se ni nikdar godilo posebno dobro. Vlekle se le od puča do puča in, ker sestoleča iz precel heterogenih elementov, bila prisiljena žonglirati s kompromisi na vse plati, na znotraj in na zunan. Posledica le bila seveda, da ni bila priljubljena nikter prav zares, tudi pri vladnih strankah ne, ker so morale le-te vsak dan odščipniti košček od svojega programa, tako da le ostal končno vladni nestvor, ki spominja na staro, suho, oskubljeno gos v izložbi. Kljub temu si le ohranila vlada in tudi pokazala gorostasen optimizem ter pozum in, če hočete, celo energijo. Liki šibki veli se le borila enkrat s komunisti, drugič z neodvisnimi v zavesti, da lo reakcionarci kvečjem tolerirali, in kar le nahušše, proti ententi, ki le v dnevih blaznosti zmagovala predstavljala strašno moč. V teh bojih se le končno posrečilo, dati Nemčiji mirno — površje le začeti zidati. Prva polovica uspeha le sicer negativna, ker tihl vodi ni verjeti dosti, ampak na svetu

K 60 vin. Zaplenili so 11 tudi 5 litrov mleka.

Hazardisti. Tudi igralska strast moza pahne družino v socialno bedo. Čevljarjeva soproga ga. Vidmarjeva nam jokaje vpišuje pred ljubljanskim okrajnim sodiščem, kako je zašla družina v bedo, ker je mož pri kvartanju izgubil 20.000 K. V Stritarjevi kavarni so igrali »Ferberl« za visoke vsote. Vidmar je izubli. Žena je kavarnarja prosila: »Odstranite ga!«. Toda kavarnar se ni le posmechoval, kakor pravi priča žena Vidmarjeva. Stritar z globokim basom pravi: »Ne znam igrati Ferberla!«. Tudi zanika, da bi bil »kibiciral«. Dramatičen je bil prizor, ko ga obupana žena obtožuje kot krivca družinske nesreče. — Ostali štirje kvartirski priznavajo, toda vsi pravijo, da so tudi oni izgubili znatne vsote. Slišali so sodbu: Ivan Stritar 600 K ali 60 dni, Josip Pleško 300 K ali 30 dni, Franc Kralj 600 K ali 60 dni, Avgust Ribič 400 K ali 40 dni in I. Baznik 300 K ali 30 dni zapora.

Brezposelnost delavstva v Bielo-varu je zelo velika in ker tamonje delavstvo stoji pred množnim gibanjem, naj nihče od nobene stroke ne potuje v Bielo-var.

Poreča se Miha Mravljak, ki je bil pridiclen polski artiljeriji, polk 6. M. W. Bat. 6, vojna pošta 424. Od oktobra 1917. leta ni od nje nobene sporočila. Če kdo izmed vračalcih se italijanskih vrnitvov o njem kaj ve, naj sporoči Mariji Mravljak, Ljubljanska gora, pošta Ljubljanske pri Spod. Dravogradu, proti povrtni stroškov.

Banke v Sloveniji zvišale s 1. aprilom t. l. obrestno mero vlog na hranilnice knjižice na 3½%. Opozarjamo na tozadevni inserat.

Opozorjamo na oglas g. Osvalda Dobeica, ki je otvoril svojo trgovino z mešanim blagom na debelo na Sv. Jakoba trgu št. 9.

Državna posredovalnica za delo. V delo se sprejmejo: kuharice, služkinje, blanci, dekle, gozdni delavci, mizarji, šivilje za volaško obleko, valenci razne stroke, dninarji, ple-tarji, čevljarji, sodarji itd.

Kultura.

»Svoboda«. Družinski list slovenskega delavstva »Svoboda« je nastopil drugo leto svojega izhajanja. Prva dvojna številka, ki je te dni izšla, je zelo bogata na vsebini in nam prida, da je vključ raznih oviram in težkočam. Svoboda vse-kakor povzdignjena, po vsebini kakor po obširnosti in nam se obeta, da bo letošnji letnik nudil vsem bralcem vsekakor mnogo bogatega, dobrega čitva in tudi mnogo znanstvenega področnega. Vsebinske prve dvojne številke je sledenja: Ivan Albrecht: Nevesta Olga. — C. Golar: Spomin. — Octave Mirabeau: Spomin (sličica z bojišča). — Janko Glaser: Pričakovanje. — Z. ulice. — Vernusović: Clarte. — R. Golouh: Gubec. — Lev N. Tolstoj: Kdo je prvi zganje kuhar. — L. P. Skrb za alkoholike. — C. Golar: Pesem. — R. Golouh: Sanssouffites. — Mark Twain: »Moja ura«. Paučna zgodba. — J. Glaser: Jesensko razpoloženje. — Octave Mirabeau: Na poti. — Vera Kesler-Albrechtova: Na ulici. — Sv. Serg. Turgenjev: Berač. — Zgodovinski človek. — Nazaretin Hodža: Turška modrost. — Fr. Roš: Obtoženec. C. Golar: Maj. — dr.

Je že tako, da se spusti človek le rahlo v tihno vodo nego magari v plitek vrtnice. Za silo je torej škripala tele-ka dalje.

Mesec marec je tisti mesec, ko se konča koledarska zima in se vršijo po navadi revolucije. V tako vsestransko razpokani Nemčiji se je valil dim že precej časa zelo nizko, in Erzbischofjev proces je bil zamašek, ki je zaprl dim, ne da bi ga udušil, nasprotno, da ga je zbral.

Najbolj je belilo vladi lase, da je morala postaviti k slani in za stražo podgane: svojo moč le »črpala iz armade, stoteče pod vodstvom samih bivših kadetov iz Potsdamske real-ke in podobnih zavodov. Kakor so ti izpolnjevali njena povelja, je bilo videti kot vruga na prižnici ob misi-lom. No, zaenkrat so jih še izpolnjevali, t. i. razlagali tako, da le imela vlada zavezane roke, ni pa smela zatistiti oč niži za hip. Generali, v bolj časih ekselence, so se bali Noskejeve železne roke, vedoč, da niso vse čete prišle od vzhodne fronte, kjer niso videle tragičnega poloma Nemčije v vsej strašni resnici, nač na naše domovino v razvalinah, ko so se vrnile. Pred letom pa je bila ta domovina strah sveta, v orožju in stlačih paradah! Baltičke čete so

Meinert: Zapiski blaznega alkoholič-ka. — Pregled: Fr. Albrecht: A. Debeljak: »Solnce in senca«. — Mar-rij Kogoj: »Troje samospevov«. — Ziga Zols. — Paul Adam. — In zoper svež grob. — Božena Nemcova. — On in ona. — Drobil. — Društveni vestnik »Svoboda«. Sodelovanje naših najpopularnejših pisateljev in pesnikov, od kojih so nekateri že za-stopani v prvi številki, je vsem v dekaz, da nudi »Kvoboda« vsakomur dovolj literarnega bogastva. Zato prav vsem zelo priporočamo lite-rarni mesečnik »Svoboda«, ki se to lahko naroči naravnost pri tiskarstvu »Svobode« ali pa v knjigarnah Schwentner, Narodna knjigarna in pri Kleinmeyerju. Letna naročnina znaša 30 K, posamezna številka 3 K. Po knjigarnah se zaračuna še obli-čajni 20 odstotni pribitek.

Društvo slovenskih leposlov-cev. S sedežem v Ljubljani se je ustanovilo »Društvo slovenskih le-poslovcev«, čigar področje se raz-širja na vso Slovenijo. Namen dru-štva je, da varuje in pospešuje go-spodarske, socialne in kulturne inte-rese svojih članov in s tem pomaga izboljševati njih življenjske razme-re, da goli med njimi stanovsko vza-jemnost ter jim obenem v potrebi nudijo gnotno in moralno pomoč. Društvo je samo stanovsko in zdru-žuje vse slovenske leposlovce brez razlike političnih naziranj. — Pra-vila utegnejo biti oblastveno odo-brena že v najkrajšem času in tako bo mogoče takoj po Veliki noči skli-cati prvi občni zbor. Leposlovne pisatelje, ki ne prebivajo v Ljublja-ni, že sedaj opozarjamo na to vele-važno organizacijo, da lahko se pred prvimi občnimi zborom pristopijo k društvu. Prijave sprejema gospod Milan Pugač, tajnik »Matice Slo-venske« v Ljubljani.

»Jugoslovanske Obnove-Nijve« četrt številka je izšla s sledečo vse-bino: Dr. S. Stefanovič: Kult slobode i kultura rada. Dr. Vel. Bajčić: Kako je rešeno valutno pitanje. Lj. Mihailovič: Naša diplomacija. D. Ranković: Sudbiske plate. Dr. Š. C. Ponović: Nekoliki misli o dečjem pi-tanju. D. R.: O naknadi ratne štete. — Smotra: Događaji u Rusiji. — Za vlersku slobodu. — G. F. Nicolai: Die Biologie des Krieses. — Nove čitanke za pučke škole. — Austrlijska crvena knjiga. — Jedinstvo pre sve-ga. — Kosta Stolanović: Govori i rasprave. — Le Pacte e la Société des Nations par Léon Bourgeois. — Cilena 4 K. — 1 dinar.

Simon Jenko: Pesmi. Uredil dr. Joža Glonar. V Ljubljani 1920. Za-ložila Tiskovna zadruga v Ljublja-ni. Strani 124. Cena broš. 10 K, ve-zan 15 K. V okusni opremi je prav-kar izdala Tiskovna zadruga izbor pesmi Simona Jenka. Pesmi je ure-dil dr. Joža Glonar kronološko z ozirom na njihovo spesnitev. Za pozneje obljubila ista založba izdajo vseh Jenkovih del v znani zbirki »Slovenski pisatelji«. Jenkove pesmi se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Razstava planinskih in pokraj-skih slik se odprla za velikonočne praznike v Jakopičevem paviljonu. To pot razstavijo fotografske slike znani amaterji planinci gde: Joža Kunaver in Ivan Tavčar, slikar Va-lentin Hodnik iz Bohinja pa tudi olinat in akvarelni slike. Razstavo priredi Sloven. planin. društvo.

stale še po preobratu globoko v so-vražnikovi deželi in vladale, krmile-ne od baronov na mušikov račun, prostrane komplekske. Po prevratu so se jih lotili temni elementi in ko-tili med njimi monarhizem. Delo ni bilo težko in je napredovalo tako naglo, da se je kol v začetku Erz-bischofjevega procesa pokazalo, kaj je pravzaprav ta proces: sondiranje. In priznati je treba, Erzbischofjeva ne prelina vest je bila dragoceno orožje, s katerim v roki so začeli krti lezti iz svojih krtin. Na vseh koncih so sikali plamenčki iz razpok-lin republikanske mase. In v vseh množičnih barvah. Za demonstracija-mi v gledališču, kot v Passau-u, za pikanostjo kot v hotelu Adlon, za kandidaturu Hindenburga za slani-nika Hohenzollernceve so posegli ultramontanci po odkritih groznjah tehnične obstrukcije narodne skup-ščine in jih začeli izvajati.

In vlada je vsak dan bolj vohala, da je luha prismojena, in to ne po naključju. Vedno bolj jasne so bile konture in so se pred koncem pred-preteklega tedna izčistile v toliko, da le Noske postavil Lüttwiza na hla-dno, kaibada že nekoliko pozno. Ta general je namreč »vedel« za mar-sikal in glumil pri tem nedolžnika. Se več, bil je vesel stvari, ki so vla-

Iz stranke.

POLITIČNIM ORGANIZACIJAM JUGOSLOV. SOC. DEM. STRANKE!

Ker so nam nekatere tiskovine pošle, nekaj nam jih je pa bilo odvze-ti, opozarjamo vse zaupnike, naj nekoliko potrpje.

Organizacije naj pazijo, če so vsi dopisi namenjeni nanje, pravilno označeni s štampiljko Izvrševalni od-bor JSDS ali pa Centralno tajništvo JSDS. Vse druge listine, ki bi ne imele take označbe, naj se jih smatra kot neveljavne.

Centralno tajništvo JSDS.

VSEM STRANKINIM ORGANIZA-CIJAM IN SODRUGOM.

Vso korespondenco in strankine prispevke je pošiljati izključno le na tajništvo jugoslovanske socialno de-mokratske stranke v Ljubljani. Se-lenburgova ulica šte. 6. II. nadst. Tajnik stranke je sodrug Franc S ve-tok.

Sodrug krojač! Krojaški po-močniki v Mariboru so stopili v stavko, ker delodajalci niso nogoči-li njihovi zahtevi glede povišanja plač. Nihče naj ne sprejma tam de-la, dokler stavka ni izvršena. Ko stavka konča bomo to pravočasno v časopisu naznanili.

Popoldanski izlet čez Golovec v Ljavro priredi šišenska podružnica »Svobode« na praznik 25. t. m. Od-hod ob 1. uri popoldne izpred kavar-ne »Evropa« na Dunajski cesti, kjer se zberemo.

Najnovejša poročila.

KONVENCIJA MED FRANCIJO IN ČEHOSLOVAŠKO.

LDU. Pariz, 22. (ČTU.) Podpisa-na je koncilija med Francijo in Če-hoslovaško glede izselitve in priselit-ve. Za Francijo je podpisal Mil-le-rand, za Čehoslovaško pa dr. Osu-sky.

MIROVNO STANJE ITALIANSKE ARMADE.

LDU. Rim, 23. (ČTU.) Italijanska vojska bo štela v miru 220.000 mož. Mesto 16 vojnih zborov, jih bo imela samo 10.

ŽELEZNIŠKA STAVKA NA ŠPANSKEM.

LDU. Madrid, 23. (ČTU.) Po vsej državi je izbruhnila splošna stavka železničarjev.

NEMČIJA.

Vlada poda ostavko.

LDU. Berlin, 23. (DunkU.) Danes popoldne je stopilo v ospredje vprašanje celokupnega kabineta. Kakor javlja »Vorwärts«, se vodilo pogaja-nja glede sestave delavske vlade. Sodilo, da sedanja vlada odstopi v 24 urah.

Volitve v narodno skupščino.

LDU. Berlin, 23. (DunkU.) Kakor poroča »Vorwärts«, le starejšinski odsek narodne skupščine predlagal kot termin za nove volitve 6. junij. Sporazum z neodvisnimi socialisti.

LDU. Berlin, 23. (DunkU.) Kakor se govori, je danes prišlo med vlado, večinskimi strankami in neodvisnimi socialisti v vprašanju splošne stav-

di smrdela, in jih podpiral. No, Lütt-witz je vzel dopust in poslal vladi ultimatum. Zbral je na dōberiškem po-lju dovoljno število čet, da se je upal zarožljati čisto razločno. In se tudi zmotil ni — kar se tiče Berlina. Zmotil pa se je glede ravnania ustavne vlade in pozabil je, da je kaiserzem. t. i. činienica, ki je lepila Nemčijo skupaj preko plemenskih preprirov in napravljala iz Berlina mero za vso državo, že nad leto dni praktično mrtev.

Ebertova vlada se je Kappu in Lüttwitu namreč lepo izmuznila, češ je vlezita se v listje, bomo videli, koliko časa vama bo gorko, sklicala je v Stuttgart narodno skupščino, in v zvezi z vsemi provincijalnimi vla-dami proglasila — anathema sit.

Ker se ni smela nasloniti na ar-mado, je proglasila oficijelno potrebo štrajka; to le menda prvi slučaj v zgodovini sploh.

V Berlinu pa je izgledalo, kot da vstajalo od mrtvih Eschtruthini ju-naki. Imena s končnicami kot pitz-witz in dorff so prihajala v »kombi-nacijo«, in da ni šlo brez — trothov, je popolnoma v redu.

Kaj so obljubovali v svojih pro-glaših, se ne izplača ponavljati; vsaj je bilo vse skuati maska, za katero

ke do sporazuma. Pogodi, dogovor-teni med zastopniki večinskih strank in zadrugne komisije se tako razširilo, da postavilo strokovne zadruge iz vrst svojih članov število za var-stveno brambo sposobnih delavcev. Kakor se čuje, se bo sedaj delo za-čelo tudi v veleobratih in prometnih podjetjih, ako bodo ta izpolnila go-spodarske zahteve delavcev. Po de-želi se skoro povsod dela, tudi po kraljih, kjer so se ustanovile sovjet-ske oblasti.

Prevratniki pobegnili.

LDU. Berlin, 23. (DunkU. — Brezlično.) Poizvedbe, ki so se za-čele takoj proti nim, kateri so osumljeni veleizdaje, so ugotovile, da je večina storilcev pobegnila.

Splošen položaj.

LDU. Dunaj, 22. (ČTU.) Dunaj-ski listi poročajo po zasebnih vesteh, da je položaj na Nemškem neizpre-menjen. Ebert je odredil, da brez njegovega dovoljenja ne smejo niko-gar ustreliti po prekem sodu. Upor v ruhrskem okrožju narašča. Var-stvena straža v Essnu je izgubila 700 mož. Ruhrsko okrožje nameravajo obkoliti s četami državne brambe in izvesti koncentriran napad. V Vogt-land je vdrl takojmenovani predsed-nik Vogtlanda komunist Hoesz. Sno-či je v Plauunu z naskokom vzel de-želno sodišče in osvobodil v Falken-steinu 14 jetnikov. Državnega prav-dnika Huberta so odvedli, da bi ga ustrelili, ako se jim ne bi izročili pravnih akti proti 14 jetnikom. — V Berlinu zahtevajo neodvisni sestavo delavske vlade. — Ludendorff je pri zaslišanju izjavil, da ni pristaš Kap-pov, marveč je sodeloval samo v smislu Hindenburgovih posredoval-nih predlogov.

LDU. Berlin, 23. (DunkU.) »Vor-wärts« javlja, da je bilo zoper ge-nerala Ludendorffa izdano zaporno po-velje.

LDU. Berlin, 23. (DunkU.) Wolf-fov urad meni, da je vesti lista »Vor-wärts«, po kateri bi bil general Lüt-twitz aretiran, netočna.

LDU. Berlin, 23. (DunkU. Wolff.) Ker so davi strokovne zadruge in desno krilo neodvisnih socialistov priporočile ukinitje splošne stavke, je vodstvo splošne stavke proglasilo, da se lutri zopet začne z delom.

Iz Slovenije.

Jesenice. (Prehranjevalne razmere delavstva fužin.) Dnevno čitam naš list »Napreje«, a le malokdaj najdem kak dopis iz jese-niških fužin. Ljudje si bodo morda mislili, da imamo mi v tem industrij-skem kraju vsega zadosti. Temu pa ni tako. Po zadnjih mednjih pogaja-njih, ki so se vršila v Ljubljani dne 15. januarja 1920 ob navzočnosti de-želne vlade in naših ravnateljev, se je naš gnotni položaj nekoliko iz-boljšal, in sicer so nam povišali 85% na temeljno plačo ter se zavezali, da bodo dajali sledeča živila po zaht-anih cenah: belo moko 1 kg 2 K 80 v., mast 1 kg 18 K in sladkor 1 kg 6 K. Torej se smatra to znižanje cen za del našega zaslužka: kati delavci K. J. D. zaslužijo dnevno z vsemi, draginsko in z družinskimi doklada-mi, povprečno 22 K. Živila prihajajo k nam zelo neredno, tako da je treba biti zmirom na nozah in tiritati od merodajnih gospodov, da se požurijo

so se skrivali, kar niso hoteli pove-dati, tembol pa polagoma vtihotapiti iz — Holandije.

Po približno petih dnevih so po-goreli na vseh črti. In zdaj jih lovi prejšnja vlada po celi Nemčiji, da jih kaznuje. Ali se izplača? Dalje jih v norišnico! Ni ga boljše orožja, kot napraviti nasprotnika smešnega. In da je Kapp & Co. smešna, kaže nji-hova nagla politična polomija. Ko je francoska plemenitašina zahtevala za svojega sina tron, jo je Thiers vtaknil v zapor, svetu na razglasil, da je v zaporu rodila nezakonskega sina, in rešil je republiko.

Danes nas zanimajo te reakci-o-narne peterodnevice le še toliko, ker so odmašile s svojim nastopom vih novih boleč za premoč, a v teh bo-jih bodo monarhisti samo gledalci.

V trenutku, ko se je Nemčija za-vedla, da je berlinski buč prazen sod, je razpadla sloga proletarijata in raz-vil se je nov boln boln večerajšni brati in predvčerajšnjimi sovražniki, bol treh front socialističnega po-kreta. Od izda tega boja zavisi v ve-liki meri bodoča slika srednje Ev-rope.

Nova Nemčija se pač še ni našla, in če to konstatiramo, še ne sledi, da se moremo tega veseliti.

pri dobavi blaga. Postavili smo nad-zorovalno komisijo, ki bi imela nalo-go kontrolirati oddajo teh življen-skih potrebščin. Pri tem nadzorova-nju smo izkiličili približno 800 oseb, ki niso bile upravičene uživati ugod-nosti, ki smo si jih mi izmučeni de-lavci priborili. Omeniti moram, da so bili med izključenimi osebami ne-kateri jeseniški obrtniški in drugi posestniki, ki so na račun delavcev prav komodno živeli. Trdno smo prepričani, da smo napravili ta ko-rak popolnoma pravično. Sedaj, ko je nadzorovanje kolikor toliko reše-no, pa se je izjavilo vodstvo tovar-ne, da tudi vpokolenci ne bodo več deležni živil po teh cenah, ki jih do-bijo produktivni delavci. Človek, kd pozna gnotno stanje ter zli položaj naših vpokolencev, dvov ter sirot, se naravnost čudi, kako se ti ljudje sploh še preživljajo. Vpokolenci imajo namreč 16 K, dvove seveda še manj mesečne pokojnine. K temu pride še malenkostna dražniska do-klada, tako da klub temu pride vpokolenec komaj na 70 K mesečno. To-rei s to pokojnino naj bi ta človek, ki je garal celih 30 let ali še več in pustil svoja najboljša leta pri tem podjetju, naj bi sedaj kupoval blago po dnevnih cenah! Sramota. To je največja predrznost, ki so jo kdaj iz-rabili naši gospodje. Takoj ko le na-pravilo vodstvo tovarne ta sklep, da ne bo oskrbovalo več vpokolencev, smo sklicali širši zaupniški sestanek, na katerem smo z ogorčenjem prote-stirali proti temu sklepu. Sestavili smo tako primerne resolucije na vodstvo tovarne, na bratovsko skladnico in na deželno vlado. Mi-nulo je že teden dni in od nikoder no-benega odgovora! Naši vpokolenci, ki so zgradili tuim kapitalistom iz majhnih pudlarskih peči ozorno in moderno jeseniško tovarno, naj bi sedaj gladi poginili? To ne gre! Produktivni delavci, ki so sedaj še zmogli, da delajo, naj se postavijo v obrambo za naše osivce veterane!

Aprovizacija.

Prodaja cenejših moka za člane mestne aprovizacije. Na rumene iz-kaznice za cenejšo prehrano dōbe vpisani člani mestne aprovizacije cenejšo moko v volni prodalalni, Poljanska cesta šte. 15. (druga vrata v Kranjčevi hiši). Vsaka oseba dōbi začasno tri kg bele moka za pecivo št. 0. Kilogram moka stane 7 K 50 vin. Kdor dōbi več kakor 6 kg moka, mora prinesiti vrečo s so-boj. Papirnatte vrečice se zaračuna-jo. Moka se deli po sledečem redu: V petek dne 26. marca na št. 1 dō 60 od 8. do 9. ure, na št. 60 dō 120 od 9. do 10., na št. 120 dō 180 od 10. do 11., na št. 180 dō 240 od 11. dō 12. dopoldne, na št. 240 dō 300 od 2. dō 3., na št. 300 dō 360 od 3. dō 4. na št. 360 dō 420 od 4. dō 5., na št. 420 dō 480 od 5. dō 6. ure popoldne V soboto dne 27. marca na št. 480 dō 550 od 8. dō 9. ure, na št. 550 dō 620 od 9. dō 10., na št. 620 dō 690 od 10. dō 11., na št. 690 dō 760 od 11. dō 12. ure dopoldne. Na št. 760 dō 830 od 2. dō 3. ure, na št. 830 dō 900 od 3. dō 4., na št. 900 dō 970 od 4. dō 5., na št. 970 dō 1040 od 5. dō 6., ure popoldne. V ponedeljek dne 29. marca na št. 1040 dō 1130 od 8. dō 9. ure, na št. 1130 dō 1220 od 9. dō 10., na št. 1220 dō 1310 od 10. dō 11., na št. 1310 dō 1400 od 11. dō 12., ure dopoldne, na št. 1400 dō 1420 od 2. dō 3. ure, na št. 1490 dō 1580 od 3. dō 4., na št. 1580 dō 1670 od 4. dō 5., na št. 1670 dō 1760 od 5. dō 6. ure popoldne.

Spomnite se na Tiskovni sklad!

Imate bolečine? V obrazu? V celnem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza-fluid! Bodete se čudili! 6 dvolitnih ali 2 veliki stekle-nici 36 K.

Ali trpite na nočasnih prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroglice! 6 škatlic 18 K. Prava, želo-dec okrepčujoča švedska tinktura f steklenica 15 K. Omot in poština posebej, a nalceneje. — Evgen V. Fel-ler, Stubica donja, Elzatrž št. 252 (Hrvatsko). —A— 930

LISTNICA UREDNITŠVA.

J. T. Rožndol d. Semič. Glede oneza čuvala iz Opatije se obrnite do Pisarne za zasedeno ozemlje, Ljubljana, Pražakova ulica 3.

Izdajatelj Ivan Milnar. Odgovorni urednik: Jak. Vehovec. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Banke v Sloveniji

počenši s 1. aprilom t. l.

na 3½%

počenši s 1. aprilom t. l.

Česka industrijalna banka, podružnica v Ljubljani; Kranjska deželna banka v Ljubljani; Jadranska banka v Ljubljani; Kreditni zavod za trgovino in obrt, podružnica v Ljubljani; Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani; Mariborska eskomptna banka v Mariboru; Slovenska eskomptna banka v Ljubljani; Splošna prometna banka, podružnica v Ljubljani.

uljudno naznanjajo svojim cenjenim strankam, da povišujejo pri vseh svojih poslovalnicah v območju Slovenije obrestno mero vlog na hranilne knjižice od 3%

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

reg. z. x. o. z.

naznanja svojim zadružnikom, da bo

redni občni zbor

v torek, dne 6. aprila 1920, ob 18. uri pop.
v zadružnih prostorih, Aleksandrova cesta 5
in ne 28. marca t. l.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta.
2. Predložitev letnega zaključka in bilance za leto 1919.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Razdelitev čistega dobička za leto 1919 in podelitev absolutne upravnemu svetu.
5. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled istega.
6. Volitev upravnega sveta v smislu pravil § 14.
7. Volitev nadzorstva v smislu pravil § 80.
8. Predlogi in nasveti.

Občni zbor sklepa veljavno, če je zastopan najmanj deset del kapitala, vplačanega v zadružnih deležih in sicer z nadpolovično večino glasov; pri enakosti glasov odloča predsednik.

UPRAVNI SVET.

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem
otvoril na Sv. Jakobu trgu št. 9, nasproti
dekliške šole

trgovino z mešanim blagom na debelo.

Zagotavljam solidne in točne postrežbe.
Za obilen obisk se priporočam
s edličinim spoštovanjem

OSVALD DOBEIC.

Ljubljana, v marec 1920.

380

Kupijo se dobro ohranjeni
sodi od 200 do 300 litrov.

Ponudbe na: Tovarna za čreslovino,
Gerhardus in sinovi & drug, Majšperg,
pošta Plujska gora.

Tovarna

Barva

vsakovrstno --

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Svetlolika
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Podružnice:

Maribor
Gospiska ul. 33

Novomesto
Glavni trg

Kočevje
št. 39.

Samostojni knjigovodja

starejša moč, obenem tudi dober korespondent, se takoj
sprejme pri večjem trgovskem podjetju. Ponudbe na Ljubljana I., poštni predal 163.

Modistka Anđel Ropčak, Dunajska c.
št. 41, I. nadst. (nasproti cerkve
Sv. Krištofa) se priporoča cenjenim
damam za naročila novih, preoblikovanje
ter popravilo starih damskih in otroških
klobukov. 379

Proda se po nizki ceni 1 težak voz,
1 lahkec voz (koleselj) in 1 četverovrstna harmonika.
Polize se pri g. Franjo Berger, pose-
stnik in gostilničar v Levcu pri Celju.

Dva čevljiarska pomočnika takoj sprej-
mem le za fino delo. Plača 50 K za vsak par zbitih
čevljev. Mihael Peterkel, čevljar, Spod.
Siska 19. 385

Preklie.

Preklieujem besede, ki sem
jih govoril o g. Feliks Robavu
iz Kotredeža, češ, da je bil radi
tatvine na 18 mesecev obsojen;
bil je le na 3 tedne.

Kotredež, dne 21. marca 1920.

384 Karol Forte, posestnik.

Slovo!

Pri odhodu v svoj rojstni
kraj St. Peter pod Sv. Gorami
se zahvaljujem vsem cenj. odje-
malcem in prijateljem za izka-
zane mi naklonjenost ter jim
kliče prisrčen „Zdravo“.

Zagorje ob Savi, dne 22. marca 1920.

382 Karol Uršič, trgovec.

„Vardar“ - sladna kava -

Izdelek I. jugoslov. tovarne
sladne kave Jove Gigovič,
Nova Gradiška, Slavonija.
V zavojih po 200 in 500 g
v originalnih zabojih po 50
kg netto, po najnižji ceni,
franko vsaka želez. postaja
se dobiva pri

J. GIGOVIC, Maribor IV.,
Glavni trg 21. 245

Ohlajeno konces. informacijski zavod

Drag. Beseljak

v Ljubljani, Cankarjevo na-
brežje 5 dobavlja vse kreditne
in privatne informacije v tu- in
inozemstvu. V abonementu ter
posamezno cene zmerne. 34

Eterično jelkino olje rektif. in Jelkin - Ekstrakt priporočam
drogerijam, zdraviliščam itd.

Malinev sok (sucens) prozorno čist, na drobno in debelo onim,
ki razpolagajo z sladkorjem.

Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalte so vedno
razpoložljive za Sodavitarje.

Srečko Potnik, Ljubljana,
Slovaška ulica 27. 209

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15.

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in ele-
gantna izvršitev iz tovarne
v Lincu. Ustanovljena l. 1867.
Vezanje ponuja brezplačno.
Popravila sprejemajo.

Lasna delavnica. 49

Pisalni stroji „Adler“.

Kolesa iz prvih tovarov.

Dürkopp, Styria, Waffenrad.

Izkušenega nadžgalca (Oberbrennera)

za tvornico apna, inteligentnega,
ki bi mogel obenem voditi manj-
še pisarniške posle, kakor se-
stavljanje listin, raportov i. t. d.
in ki je sposoben nadziranja po-
drejenih mu delavcev ter osta-
lih apneničarjev. Samo izkušene
moči naj pošljejo pismene ponu-
dbe pod „Nadžgalce 861“ na
Blocknerjev zavod za oglašvan-
je, Zagreb, Jurjevska 31. 374

Nudim po najnižjih dnevnih
cenah kakor:

Fino sir (med) v sodih po 25 kg

zlatorog mlijlo

mazilo za čevlje 1/8, 1/4, 1/2 kg

prave tržanske bičevnlke, gladke in pobar-
vane

loščila 1 in težke biče

381

Osvald Dobeic

trgovina z mešanim blagom na debelo.

LJUBLJANA, Sv. Jakoba trg št. 9.

376

MONSIEUR! MADAME!

Pour votre toilette prenez de:

GOSPODI! GOSPA!

Za Vašo toileto jemljite

Eau de cologne -Driay- kolinsko vodo

en litre et flacon de 120 g v litrih in steklenicah po 120 g

Vente en gros pour SKS Prodaja na debelo v SKS

Ljubljana R. Driay, Pred Škofijo 21 Ljubljana

377

Proti

sladkorni bolezni, bolezni jeter in
ledic, oteklini želodca in čreves, kro-
ničnemu katarju želodca in čreves, želodčnemu ka-
menu, hemeroidom in bolezni mehurja, putiki in
debelosti, je najboljšo sredstvo naravna zdravilna
mineralna voda rogaška slatina.

Rogaška slatina

največje in najmodernejšo zdravilišče v Jugoslaviji,
hidroterapija, elektroterapija, inhalatorij, gimnastika
za zdravljenje, kopeli z ogljikovo kislino, solne,
smrečne, parne, zračne, solne kopeli in kopeli z
vročim zrakom. Vojaška godba (42 moži, med njimi
absolvirani konservatoristi. Za vsakovrstne zabave
je preskrbljeno kakor v največjih svetovnih zdravil-
niških. (Umetniški koncerti, tombole, plesni venčki,
gledališke predstave, kino, izleti itd.)

Sezija od 1. maja do 15. oktobra 1920.

RAVNATELJSTVO.

378

Kamnolomski delavec

za marmor za Pohorje (Konjice), ki zna dobro ukle-
savati (ritzen) in bosirati, se išče za takoj. Plača po
dogovoru. Ponudbe na Ivan Kulich, kamnolomski
mojster, Celje. 377

Sprejme se takoj

hišnja v trg. hišo

proti visoki plači in dobri hrani. Ravno tam se sprejme
tudi sluškinja za vsa hišna dela. Naslov pove
upravnistvo „Naprej“. 376

Največja zaloga raznovrstnih finih moški hoblek

Prve domače oblačilne industrije

KUNC & MAČEK v LJUBLJANI

Eleganten kroj! Prodaja na debelo: Gospiska ulica št. 7. Solidno delo!

Nadrobna prodaja pri tvrdki

J. MAČEK, Aleksandrova cesta šte. 3.

Mariborska eskomptna banka, Maribor,

Tegetthoffova ulica 11

Podružnici: MURSKA SOBOTA in VELIKOVEC

prevzema denarne vloge in iz-

vršuje vsakovrstne bančne posle

- - pod najugodnejšimi pogoji. - -